

Hyvän kohtelun suunnitelma 2024-2025

Kuvassa: Lehtorannan kissa Viiru, joka toimii Lehtorannan hyvinvointivastaavana ja tassuterapeuttina.

Hyvän kohtelun suunnitelma Lehtorannassa

Hyvän kohtelun suunnitelma on suunnitelma lasten hyvästä kohtelusta Pienkoti Lehtorannassa. Lehtorantaan sijoitetuille lapsille annetaan mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen ja suunnitelmaa tarkastellaan vuosittain. Valmis suunnitelma käydään läpi lasten kanssa, se sijoitetaan kaikkien nähtäville ja se lähetetään myös tiedoksi lapsen perheelle sekä asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Suunnitelma löytyy myös Lehtorannan nettisivuilta (www.pienkotilehtoranta.fi).

Hyvän kohtelun suunnitelmaan kirjataan:

1. Millaisilla toimenpiteillä tuetaan, vahvistetaan ja ylläpidetään lapsen ikätasoista itsemääräämisoikeutta
2. Millaisia menettelytapoja Pienkoti Lehtorannassa on lapsen hoitoon, kasvatukseen sekä lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tarpeellisesta valvonnasta ja huolenpidosta, joiden avulla sijaishuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ilman rajoitustoimenpiteiden käyttämistä
3. Miten Pienkoti Lehtorannassa huolehditaan kaikkien lasten turvallisuudesta rajoitustoimenpiteiden käytön yhteydessä
4. Miten Pienkoti Lehtorannassa työskentelevien tai Lehtorannassa oleskelevien turvallisuudesta huolehditaan rajoitustoimenpiteiden käytön yhteydessä ja muissa tilanteissa, joissa heihin saattaa kohdistua väkivallan uhka
5. Miten Pienkoti Lehtorannassa toteutetaan lastensuojelulaissa tarkoitetut rajoitustoimenpiteet ja missä tilanteissa niitä voidaan käyttää
6. Miten toimitaan rajoitustoimenpidettä ennen, sen aikana ja sen jälkeen

Pienkoti Lehtorannan hyvän kohtelun suunnitelman lähtökohtana on lapsen ääni ja osallisuus, sekä avoin vuorovaikutus. Hyvän kohtelun suunnitelmaa lähdettiin rakentamaan yhteisen keskustelun ja lasten kanssa työskentelyn pohjalta. Lehtorannan lapset osallistuivat Hyvän kohtelun suunnitelman tekemiseen toimien mm. pienryhmissä, koko yhteisön kanssa keskustellen sekä itsenäisesti kyselylomaketta täyttäen. Hyvän kohtelun suunnitelmaan kuuluvia tärkeitä teemoja ja lasten ajatuksia esitellään tarkemmin eri teemojen yhteydessä. Hyvän kohtelun suunnitelmaa rakennettiin lasten kanssa yhdessä kevään, kesän ja syksyn 2024 aikana.

Hyvän kohtelun suunnitelmassa on kirjattu Lehtorannan aikuisten näkemys, miten hyvää kohtelua toteutetaan. Aiheista on käyty lapsen kanssa avointa keskustelua ja myös pyydetty palautetta asioista, joita Lehtorannassa voitaisiin kehittää. Pienkoti Lehtoranta halusi osallistua myös vuoden

2024 alussa Pesäpuu ry:n ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteiseen vertaisarviointiin. Kyseisessä vertaisarvioinnissa lastensuojelun kokemusasiantuntijat pääsivät työskentelemään Lehtoranin lasten kanssa tärkeiden hyvinvoinnin kysymysten äärelle. Vertaisarvioinnin pohjalta lähdettiin työstämään uutta Hyvän kohtelun suunnitelmaa.

Lasten näkemys siitä, mitä on hyvä kohtelu:

Hyvä hoito ja kasvatus Lehtorannassa

Turvallisuus

Lapsella on oikeus turvalliseen ja hänen kasvuun ja kehitystään tukevaan kasvuympäristöön. Lehtorannassa on kodinomaiset puitteet lapsen turvalliseen elämään lapsuus- ja nuoruusiän aikana. Turvallisessa ympäristössä lapsi voi toimia omana itsenään, vahvistua omissa taidoissaan ja saada positiivisia kokemuksia hyvän itsetunnon ja omanarvontunnon kehittymisen tueksi. Lapsi tarvitsee myös oman sisäisen turvallisuuden tunteen vahvistamista. Oman turvallisuuden tunteen ja kokemuksen pohjalta lapsi voi vahvistua omien rajojen asettajana ja itsensä suojaamisen taidoissa.

Turvallisuuden tunteesta pidettiin yhden illan mittainen kokonaisuus yhdessä lasten ja aikuisten kanssa. Illan aikana lapset täyttivät kaksi erilaista lomaketta ja osallistuivat ryhmätyöskentelyyn. Illan päätteeksi pidettiin koko yhteisön keskusteluhetki turvallisuuden tunteesta ja miten sitä voisi Lehtorannassa vahvistaa. Lapsilta kysyttiin: Mitkä (3–5 asiaa) asiat luovat sinulle turvallisuuden tunteen? Lapset saivat kirjoittaa avoimeen tyhjään tilaan tai valita sopivista vaihtoehdoista ympäröimällä itselle sopivia ajatuksia.

Mitkä (3-5 asiaa) asiat luovat sinulle turvallisuuden tunteen? Voit kirjoittaa alla olevaan tyhjään tilaan tai valita sopivia vaihtoehtoja ympäröimällä alla olevista ajatuksista itsellesi mieleisiä.

sihtäminen, kaverin tukikaus, puhelu tärkeälle ihmiselle
Toisen rauhoittava puhe tai lohdutus

Siittäminen Omassa huoneessa oleminen Yksinoleminen Puhelu tärkeälle ihmiselle

Läsnäolo Viestittely Pehmoletu tai muu tärkeä esine Musiikki

Se että toinen kuuntelee Toisen rauhoittava puhe tai lohdutus Halaus Kaverin tuki

Se että joku kysyy miten minulla menee Se että joku aidosti välittää ja kuuntelee Se että joku hieroo

Se että toisen kanssa voi olla vaan hiljaa, eikä tarvitse puhua Suihku Kauratyyny Rentoutus

Lisäksi lapsilta pyydettiin aikuisille ohjeita, miten aikuisen tulisi toimia erilaisissa arjen tilanteissa, jotta lapsen turvallisuuden tunne lisääntyisi.

0

Ohjeita aikuisille:

Kun taloon muuttaa uusi nuori, toivoisin että... Ohjauvat on siinä läsnä ja antaa
jos on ikävä

Kun talossa aloittaa työskentelyn uusi aikuinen toivoisin että.. Kunnioittaa

Kun taloon etsitään uutta työntekijää, toivoisin että... ^{olis} se on mukava

Kun minulle tulee koti-ikävä, toivoisin että aikuinen... olis läsnä ja olis lähellä

Kun en saa illalla unta, tai herään yöllä ja minulla on paha mieli, toivoisin että aikuinen... tulis
juttua

Jos toisella lapsella on hankala olla ja kuuluu meteliä, toivoisin että... kukaan ei ärsytä enen
pää

Jos minulla on paha mieli, toivoisin... että saisin olla yksin

Jos minua pelottaa jokin asia, toivoisin että aikuinen... sama

Jos minulla on yksinäinen olo, toivoisin että aikuinen... no ei mitään

Jos minulla on jännittänyt tai ahdistunut olo (tai paha olla) , toivoisin että... sama

Jos koen että minua kiusataan, toivoisin että aikuinen... juttelisi siitä

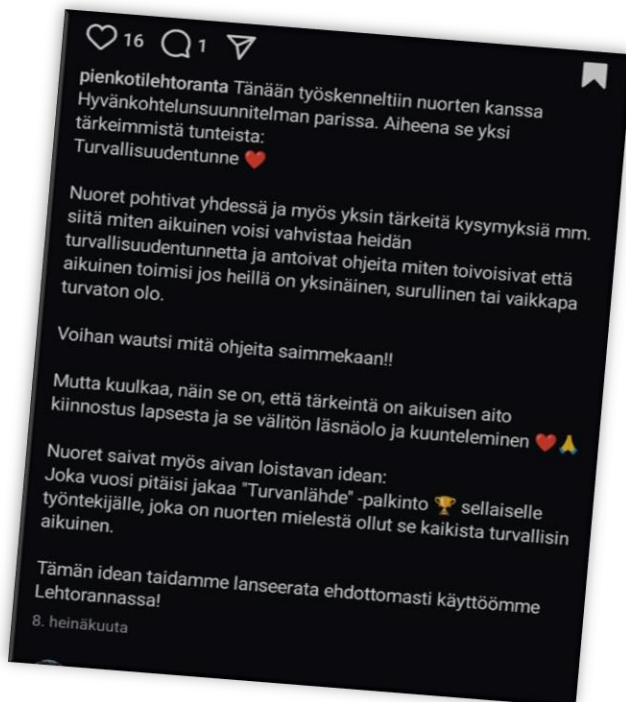
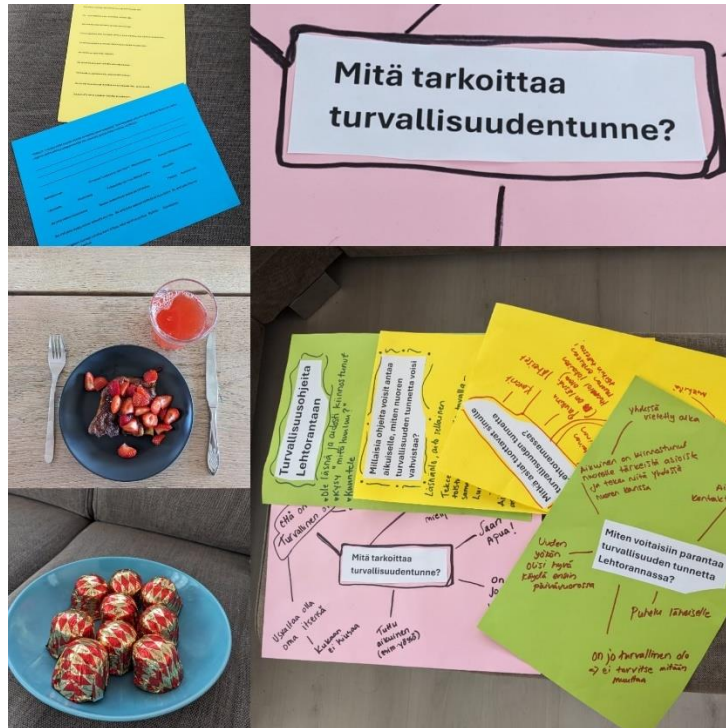
Ryhmätöissä lapsen pohtivat ja vastasivat yhdessä kysymyksiin:

Mitä tarkoittaa turvallisuuden tunne?

Mitkä asiat tuottavat sinulle turvallisuuden tunnetta Lehtorannassa?

Millaisia ohjeita voisit antaa aikuiselle, miten nuoren turvallisuuden tunnetta voisi vahvistaa?

Miten voitaisiin parantaa turvallisuuden tunnetta Lehtorannassa?

Pienkoti Lehtorannan toiminta on aktiivista myös Somessa. Someen jaettiin tietoa tärkeästä aiheesta ja nuorten upeista ajatuksista!!

Mitä tarkoittaa turvallisuuden tunne?

...että on turvallinen olo, eikä pelota

...uskaltaa olla oma itsensä

... kukaan ei kiussa

...uskaltaa sanoa oman mielipiteen

...on joku, joka välittää

...se, että tiedän että saan apua

...tuttu aikuinen on yövuorossa

Lehtorannan lapset heinäkuu 2024

Fyysinen hyvinvoinnin tuki

Lehtorannassa perusturvaa rakennetaan säännöllisellä ja strukturoidulla arjen aikatauluilla ja toimintoilla, joihin kuuluvat: riittävä uni, säännöllinen vuorokausirytmä, ravitseva ja monipuolinen ruokavalio sekä lapsen hygienian tukeminen. Lapsen liikunnallisuutta tuetaan tarjoamalla lapselle mahdollisuus toiminnalliseen arkeen mm. harrasteiden ja Lehtorannan yhteisen harrasteillan avulla. Lehtorannan lapset kävelevät päivittäin lähikouluun, joka tukee fyysistä hyvinvointia. Lehtorantaan on luotu yhdessä kulttuuri, jossa lapset itsenäisesti tai aikuisten kanssa ulkoilevat päivittäin. Pihapelit ja luonnossa retkeily on suosittua yhteistä toimintaa.

Lehtorannan päihdetyöskentelyä tehdään tarpeen mukaan ja ikätasoisesti. Alakoululaisten kanssa ei ole samanlaista tarvetta keskustelulle päihteistä, kun kohta 18-vuotta täyttävän kanssa. Päihdetyöskentely on pääasiallisesti ennaltaehkäisevää ja voi sisältää pohdintaa ja harjoituksia liittyen esimerkiksi houkutustenhallintaan. Itsenäistyvien nuorten kanssa pohditaan, mitä täysi-ikäisyys tuo tullessaan päihteiden osalta.

Seksuaaliterveydestä puhutaan lasten kanssa yksilöllisesti ja turvataitoja harjoitellaan keskusteluiden mutta myös menetelmien avulla. Lehtorannassa on valmius keskustella myös syvemmin nuoruuden ja seksuaalisuuden kysymyksistä talon oman seksuaalineuvojan kanssa.

Riittävä ja monipuolinen ravitsemus on hyvinvoinnin ja jaksamisen yksi tärkeä elementti. Lehtorannassa lapset saavat vaikuttaa ruokalistan sisältöön. Aikuisten tehtävä on kuitenkin huolehtia, että Lehtorannassa syödään ravitsemussuosituksen mukaisesti. Viikonloppuna sitten vähän herkutellaan enemmän.

Lasten hyvinvointia tuetaan ja kannustetaan erilaisten kampanjoiden avulla. Syksyn 2024 aikana Lehtorannassa on ollut erilaisia hyvinvointi- viikkoja ja -kampanjoita mm. ”syön jokaisella ruoalla vihreätä”- viikko sekä kuukauden kestävä liikunta-kampanja, jossa nuoret ottivat mittaa aikuisista. Lapset ovat hienosti lähteneet eri kampanjoihin mukaan.

TUNTI PÄIVÄSSÄ

REIPASTA JA RASITTAVAA LIIKKUMISTA VÄHINTÄÄN 60 MINUUTTA PÄIVÄSSÄ.

Kaikille 7-17-vuotiaille suositellaan monipuolista, reipasta ja rasittavaa liikumista vähintään 60 minuuttia päivässä.

Liikkumisen tulisi olla monipuolista, jotta erilaiset liikuntataidot kehittyvät.

Runsaasta ja pitkäkestoista paikallaoloa tulisi välttää.

Riittävä uni on hyvinvoinnillemme yhtä tärkeää kuin monipuolinen ravinto ja säännöllinen liikunta. Nuoret tarvitsevat unta 8-10 tuntia joka yö.

Uni auttaa pysymään henkisesti virkeänä ja terveenä. Päivällä opitut tiedot ja taidot siirtyvät unen aikana muistijäljiksi aivoihin.

Paranna kestävyttä 3 kertaa viikossa
Nosta reilusti sykettä ja hengästy.
Tykkäisitkö esimerkiksi uinnista, reippaasta kävelystä, pyöräilystä, jalkapallosta, koripallosta, juoksesta, luistelusta tai hiihdosta?

Vahvista lihaksia ja luustoa 3 kertaa viikossa
Huomioi notkeus, tasapaino ja ketteryys.
Tykkäisitkö esimerkiksi salibandystä, sulkapallosta, lentopallosta, skeittauksesta, tanssista, trampoliinihyppelystä, ryhmäliikuntatunneista, parkourista tai kiipeilystä?

Koululaisten hyvinvointia tukee säännöllinen ateriaritmi ja kunnolliset pääateriat: hyvä aamiaisruoka, täysipainoinen koululounas, kodin päivällinen ja viisaasti koostetut välipalat. Hyvä välipala sisältää hedelmiä, marjoja tai kasviksia sekä viljavalmisteita ja vähärasvaisia maitovalmisteita.

Käytännön apuna säännöllinen syöminen, keskimäärin 3-4 tunnin välein, on paras ylläpitämään vireyttä ja opiskelutehoa.

1/4 **1/4** **1/2**

1/4 **1/4** **1/2**

1/4 **1/4** **1/2**

Psyykkisen hyvinvoinnin tuki

Lehtoranta tarjoaa vakaan ja turvallisen ympäristön lapsen psyykkisen voinnin tukemiselle ja kuntoutumiselle. Psyykkistä kuntoa edistetään ja tuetaan yhteistyössä lasta hoitavan terveydenhuoltosektorin kanssa. Tiivis yhteistyö erikoissairaanhoidon ja lapsen verkoston kanssa on keskeisessä roolissa. Lapsen kuntoutusta tuetaan Lehtorannan työntekijöiden omalla vahvalla ammattitaidolla ja osaamisella. Lisäksi koko henkilökunta on koulutettu neuropsykiatrian sekä mielenterveys- ja päihdetyön osaamiseen.

Lapsen psyykkistä hyvinvointia tuetaan myötätuntoisella, kannustavalla ja voimavaroja etsivällä työtoteella, jossa huomioidaan lapsen yksilölliset voimavarat ja jaksaminen.

Psyykkistä hyvinvointia tuetaan myös tekemällä tiivistä yhteistyötä jo olemassa olevan verkoston kanssa ja luodaan tarvittaessa uusia kontakteja lapsen hyvinvoinnin tukemiseksi. Tarvittaessa lapsen psyykkistä hyvinvointia tuetaan lääkityksen avulla.

Lasta autetaan ja tuetaan hänen ikä- ja kehitystasonsa huomioon ottaen harjoittelemaan erilaisia psyykkistä hyvinvointia tukevia taitoja. Lapsen tunne- ja turvataitoja vahvistetaan ja harjoitellaan tunnesäätelyn ja impulssikontrollin hallintaa.

Omaohjaajatyöskentely mahdollistaa turvallisen kiintymyssuhteen rakentumisen aikuiseen sijoituksen aikana, joka tukee lapsen turvallisuuden tunnetta ja hyvinvointia.

Mielenterveys

M₃ E₁ N₁ T₁ A₁ L₁
H₄ E₁ A₁ L₁ T₁ H₄

Mielen hyvinvointi rakentuu kaikkien arjessa

- Yksilö**
 - resilienssi (joustavuus)
 - elämäntaidot
 - itsetunto
- Yhteisö**
 - sosiaalinen tuki
 - yhteenkuuluvuus
 - yhteisöllisyys
- Yhteiskunta ja rakenteet**
 - yhdenvertaisuus
 - elinympäristö
 - sosiaali- ja terveyspalvelut

Lähde: THL 2012

HYVÄÄN MIELENTERVEYTEEN KUULUU

- hyvä itsetunto
- elämänhallinnan tunne
- optimisimi
- mielekäs toiminta
- kyky solmia tyydyttäviä sosiaalisia suhteita
- taito kohdata vastoinkäymisiä

Mielenterveyden edistäminen on toimintaa, joka tukee hyvän mielenterveyden toteutumista ja jonka tavoitteena on vahvistavien ja suojaavien tekijöiden lisääminen.

Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta.

MIELENTERVEYTTÄ EDISTETÄÄN

1. Yksilötasolla tukemalla esimerkiksi **itsetunnon ja elämänhallinnan** vahvistamista.
2. Yhteisötasolla vahvistamalla **sosiaalista tukea ja osallisuutta** sekä lisäämällä lähiympäristöjen viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
3. Rakenteiden tasolla esimerkiksi turvaamalla **taloudellinen toimeentulo** ja tekemällä **yhteiskunnallisia päätöksiä**, jotka vähentävät syrjintää ja epätasa-arvoa.

Mielen hyvinvointi

Globaali ympäristö ja hyvinvointi

Yhteiskunta

Yhteisö

Perhe

Yksilö

thl

Päihdeongelmilla on suora yhteys mielenterveyteen. Mitä aikaisemmin aloittaa päihteiden käytön ja mitä runsaampaa se on, sitä todennäköisemmin oireilee myös muulla tavoin psyykkisesti ja kärsii jostain muusta samanaikaisesta mielenterveyden häiriöstä.

Alkoholi on suomalaisnuorten yleisimmin käyttämä päihde (tupakan rinnalla). Päihdehäiriö alkaa yleensä kehittyä 14–15-vuotiaana. Päihdehäiriöstä on kysymys, kun päihteet alkavat hallita elämää.

Mielenterveyden teemaa työstiittiin syksyllä 2024 sairaanhoitaja opiskelijan tekemän tuotoksen ympärillä

Nuoren ajatuksia maalattuna tauluksi

*Nuoren tuottamaa taidetta laitettiin Lehtoran-
nan seinälle*

Koulunkäynnin tuki

Lehtorannassa tuetaan lapsen koulunkäyntiä ja tehdään tiivistä yhteistyötä koulun moniammatillisen verkoston kanssa. Lehtorannan tehtävänä on auttaa selvittämään millaista tukea lapsen tulisi koulussa saada, jotta hänen koulunkäyntinsä mahdollistuisi parhaalla mahdollisella tavalla. Koulunkäynnin pulmiin etsitään aktiivisesti ratkaisuja yhteistyössä koulun kanssa ja tarjotaan Lehtorannan tukea koulunkäynnin kysymyksiin. Lapsen kognitiivinen taso ja ymmärrys otetaan huomioon Lehtorannan arjessa ja etsitään yhdessä lapselle sopivia pedagogisia menetelmiä.

Lehtorannassa on erityisosaamista neuropsykiatriisiin haasteisiin sekä psykiatriaan. Lapsen erityiset tarpeet ja haasteet mm. kielenkehityksen saralla voivat vaikuttaa paljon lapsen suoriutumiseen koulussa. Nämä haasteet otetaan huomioon myös Lehtorannan arjessa.

Sosiaalinen tuki

Lapsen ja vanhemman välistä suhdetta vaalitaan. Sijoituksen aikana tuetaan lapsen ja perheen välistä yhteydenpitoa ja vuorovaikutusta. Tavoitteena on tarjota korjaavia kokemuksia ja eheytymistä, lapsen etu kuitenkin aina edellä.

Arjessa lapsen toimijuutta vahvistetaan osallistamalla lapsi harjoittelemaan ikä- ja kehitystasoon kuuluvia arjen toimia aikuisen tuella ja opetetaan tärkeitä arjen taitoja. Ystävyyssuhteita tuetaan, sillä näiden suhteiden vaaliminen ehkäisee lapsen syrjäytymistä ikätoverisuhteista. Lehtorannan arki mahdollistaa myös kaveritaitojen harjoittelemisen osana yhteisöä. Lapsen kanssa harjoitellaan tunne- ja turvataitoja. Lehtorannan henkilökuntaan kuuluu koulutettu seksuaalineuvoja.

Kaikkia yllämainittuja toimintakyvyn osa-alueita tuetaan Lehtorannan **eläinavusteisella toiminnalla**.

Viiru on Lehtorannan allergiavapaa Siperian kissa, joka vierailee talolla säännöllisesti. Viirulla on tärkeä rooli talossa, se antaa läheisyyttä ja lohtua esimerkiksi silloin, kun muiden lasten tai aikuisten kanssa on vaikeuksia vuorovaikutuksessa.

Tutkimuksienkin mukaan eläimellä on positiivisia vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin ja ne vähentävät stressiä. Eläin antaa hienosti palautetta käsittelijälleen, esimerkiksi tulemalla luokse silittettäväksi tai lähtemällä pois, jos eläin ei tykkää.

Lehtorannassa vierailee myös koiria ja ne ovat erittäin mieluisia lasten mielestä. Etenkin yöohjaajan mukana kulkevalla koiralla on erityinen merkitys rauhoittaessaan illan kulkua.

Koiria toivotaan usein töihin ja niiden kanssa tykätään leikkiä, käydä lenkillä ja köllötellä yhdessä.

Lehtorannalla on oma hevonen Tahvo. Tahvo on tärkeä työkaverimme. Lapset kertovat usein ensin Tahvolle kaikkein vaikeimmat asiat ja sen jälkeen niistä on helpompi puhua myös aikuisille.

Hevonen on erittäin hyvä kasvattaja ja hevonen ottaa jokaisen lapsen vastaan omiana itsenään. Hevosen avulla opetellaan voittamaan pelkoja, vahvistamaan tunnetaitoja, itsetuntoa ja elämänhallintaa.

Hevosen kanssa vuorovaikutus on vaikuttavaa niin henkisesti, kuin psyykkisestikin.

Yksilöllisyys ja ikätasoisuus

Lapsella on oikeus ikätasoiseen turvaan ja huolenpitoon sekä osallisuuteen omien asioiden hoitamisessa. Lapsi otetaan ikätasoisesti mukaan suunnittelemaan omaa arkeaan ja osallistumaan arjen askareisiin sekä annetaan mahdollisuus ottaa vastuuta omista asioistaan ikätasoisesti. Arjenhallinnan taitojen harjoittelu on osa perusturvallisuuden "selkärankaa" kasvaessa kohti itsenäistä nuoren elämää.

Lapsi osallistuu oman arjen suunnitteluun mm. viikkosuunnitelman avulla. Lapsi osallistuu oman kasvatussuunnitelman laatimiseen yhdessä omaohjaajien ja perheen kanssa. Lapsen kanssa käydään kasvatuskeskusteluja, joissa pohditaan hänen omaa toimijuuttaan, osallisuuttaan ja ohjataan ja tuetaan lasta asettamaan ja työskentelemään kohti asettamia tavoitteita.

Itsemääräämisoikeus ja sen toteutuminen

Lehtorannan toiminnan pohjana on lasten oikeuksien vaaliminen, joiden toteutuu myös Pienkoti Lehtorannassa mm. oikeus turvaan, huolenpitoon, oikeus koskemattomuuteen, väkivallattomuuteen ja oikeus olla omana itsenään.

Lehtorannassa jokaisella lapsella on oma huone, joka on hänen yksityistä omaa tilaansa. Toisella nuorella ei ole lupaa mennä lapsen huoneeseen.

Lapsen itsemääräämisoikeutta vahvistetaan kertomalla hänelle hänen oikeuksistaan ja korostamalla myös hänen mielipiteensä ilmaisemisen merkitystä. Lapsen mielipiteen ja kokemuksien kuunteleminen mm. sijoituksesta ja hänen kanssaan tehdystä työstä. Lapsen kanssa käydään kasvatuksellisia keskusteluja, joissa palataan arjen tapahtumiin ja kokemuksiin. Lapselta pyydetään palautetta Pienkodin toiminnasta ja sijoitusprosessista.

Itsemääräämisoikeutta ja oikeutta koskemattomuuteen osiossa käsiteltiin lasten kanssa myös sosiaalisia taitoja ja pohdittiin millaista, on kiusaaminen. Lasten kanssa työskenneltiin yhteisön ja aikuisten kesken yhdessä.

Fyysinen koskemattomuus ja kiusaaminen

Yksi hyväkohtelun suunnitelman aiheista oli lasten kanssa fyysinen koskemattomuus ja kiusaamisen. Lapset saivat pohtia omia ajatuksiaan, mitä tämä aihe heissä herätti.

Mitä tarkoittaa fyysinen koskemattomuus?

... että toiseen ei saa koskea ilman lupaa

Miten voin itse vaikuttaa siihen, että en itse riko fyysisistä koskemattomuutta?

... mietti mitä tekee

... lähtee pois, jos tulee tilanne

... ei ärsytä toista

Millainen koskeminen on ok.?

... hieronta on ok.

...halaus on ok.

... jokaisen kohdalla se on yksikölistä

... silittäminen on ok.

... hiustenlaitto, mutta riippuu siitä kuka niitä hiuksia laittaa

Kiusaaminen

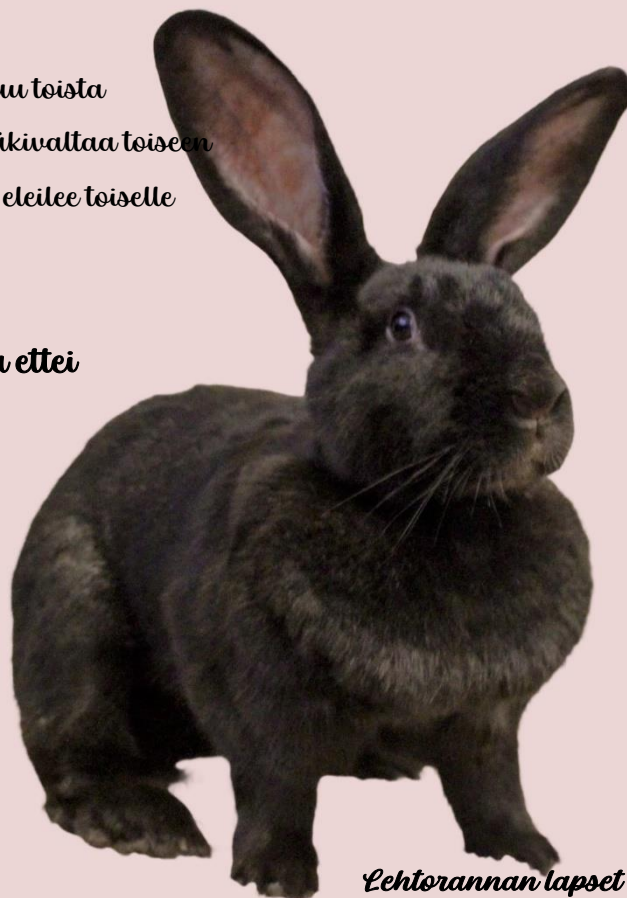
Myös kiusaamista pohdittiin samalla kertaa. Lapset saivat miettiä mitä kiusaaminen tarkoittaa ja miten lapset voivat itse vaikuttaa siihen, että he eivät itse kiusaa tai heitä ei kiusata Lehtorannassa.

Mitä tarkoittaa kiusaaminen ?

- ... jos haukkuu toista*
- ... käyttää väkivaltaa toiseen*
- ... ilmeilee ja eleilee toiselle*
- ... syrjii toista*

Miten voin vaikuttaa ettei kukaan kiusaa?

- ... omalla käytöksellä voi vaikuttaa*
- ... sanoa lopeta!*
- ... puhuu omista*
- ... kertoo aikuiselle tunteistaan !*

Lehtorannan lapset kesäkuu 2024

Vuorovaikutus ja sosiaalisen taidot

Kesällä pidimme Lehtorannassa teemahetken, jossa lapset saivat pohtia sosiaalisia taitoja, kavertaitoja ja millainen vuorovaikutus on hyvää. Lapset saivat ryhmänä pohtia omia mielipiteitään seuraaviin kysymyksiin.

Millainen vuorovaikutus on hyvää?

Millaiset ovat hyvät kaveritaidot?

Mihin sosiaalisia taitoja tarvitaan?

<p>Millainen vuorovaikutus on hyvää ?</p> <ul style="list-style-type: none">• on ystävällinen• on rauhallinen• on kohtelias• kehutaan toista• kommunikoidaan toisen kanssa• ollaan kiltisti• ollaan nätisti• kielenkäyttö on hyvää• osaa kuunnella toista• kunnioittaa toista <p>Joskus vuorovaikutus voi olla vaikeaa;</p> <ul style="list-style-type: none">• on huono päivä• on naisten vaivoja• on riitaa jonkun kanssa	<p>Millaiset ovat hyvät kaveritaidot?</p> <ul style="list-style-type: none">• on kaverille rehellinen• kuuntelee kaveria• puhuu kaverille nätisti• kehuu kaveria• puolustaa kaveria• auttaa kaveria• on kohtelias kaverille• osaa pyytää- ja antaa anteeksi• osaa kommunikoida kaverin kanssa	<p>Mihin sosiaalisia taitoja tarvitaan?</p> <ul style="list-style-type: none">• kavereiden kanssa• koulunkäynnissä• työelämässä• parisuhteessa• urheilussa• harrastuksissa
--	--	--

Osallisuus

Osallisuus on yksi Lehtorannan tärkeimmistä arvoista. Lapsi kohdataan omana ainutkertaisena itsenään ja nähdään vahvasti osana omaa perhettään. Lapsen oman tarinan kuuleminen ja lapsen

kokemus osallisuudesta omassa tarinassaan on tärkeässä roolissa. Myös vanhempien kokemus osallisuudesta lapsen kasvattamiseen on tärkeää.

Lehtorannassa osallisuutta tuetaan muun muassa:

- Nuorten palaverit kerran viikossa, jossa nuorten on mahdollista tuoda esiin yhdessä käsiteltäviä asioita. Yhdessä palaverissa päätettiin lasten toiveesta, että ruuan jälkeen saa yhden purkan sijaan kaksi purkkaa. Pieni, mutta todella tärkeä asia.
- Mielenpitojen kysyminen arjen asioista, esim. ruokalista, harrasteillat, viikonlopun/loman tekeminen.
- Oman arjen rakentamisen suunnitteluun osallistuminen; omaohjaajien kanssa yhdessä rakennetaan rutiinit päivään. Yksilöllisesti rutiinit voivat olla hyvinkin tarkkoja ja lapsen kanssa yhdessä mietittyjä.
- Mahdollisuus osallistua omaa elämää koskeviin palavereihin, neuvotteluihin ja päätöksiin mahdollisuuksien, iän ja kehitystason mukaan.
- Yhteiset kampanjat ja teema-viikot esim. kiroilemattomuus-viikko, vihreiden Wilma-merkkien viikko, itsenäisen heräämisen viikko. Nuoret valitsevat teeman, jossa he pyrkivät viikon aikana yhteisön kesken onnistumaan.

Osallisuuden teemaa työstettiin nuorille tehdyn kyselylomakkeen keinoin.

Illan aluksi nuorten kanssa käytiin keskustelu siitä, mitä OSALLISUUS tarkoittaa. Tämän jälkeen nuoret saivat vastata kyselyyn rauhassa itsenäisesti.

Kysely-lomakkeessa kysyttiin seuraavia asioista:

1. Asteikolla 1–10, miten koet olevasi osa Lehtorantaa? (1. en koe olevani yhtään osa Lehtorantaa, 10 koen kuuluvani täysin Lehtorantaan.)

1-----10

Mitä numero tarkoittaa? Mitkä asiat kertovat, että kuulut Lehtorantaan ja olet osa sitä?

2. Missä asioissa haluaisit olla enemmän osallisena Lehtorannassa ja sen arjessa?

3. Missä asioissa, et haluaisi olla osa Lehtorantaa?

4. Mitkä asiat auttavat sinua tuntemaan itsesi osaksi Lehtorantaa?

5. Asteikolla 1–10, miten koet saavasi äänesi kuuluviin Lehtorannassa? (Uskallat kertoa oman mielipiteesi ääneen, 1 en uskalla kertoa ollenkaan, 10 uskallan kertoa kaikki mielipiteenä ääneen)

1-----10

6. Mitkä asiat auttavat sinua, jotta uskaltaisit kertoa mielipiteitäsi ääneen? (esim. viestit, kirje, keskustelut ohjaajan kanssa, mitä muuta tulee mieleen?)

7. Mistä asioista on helppo puhua ja kertoa Lehtorannassa?

8. Mistä asioista on vaikea puhua ja kertoa?

9. Miten ohjaajat voivat auttaa sinua, jotta uskaltaisit puhua/kertoa asioista?

Lehtorannan lasten ajatuksia syksyllä 2024

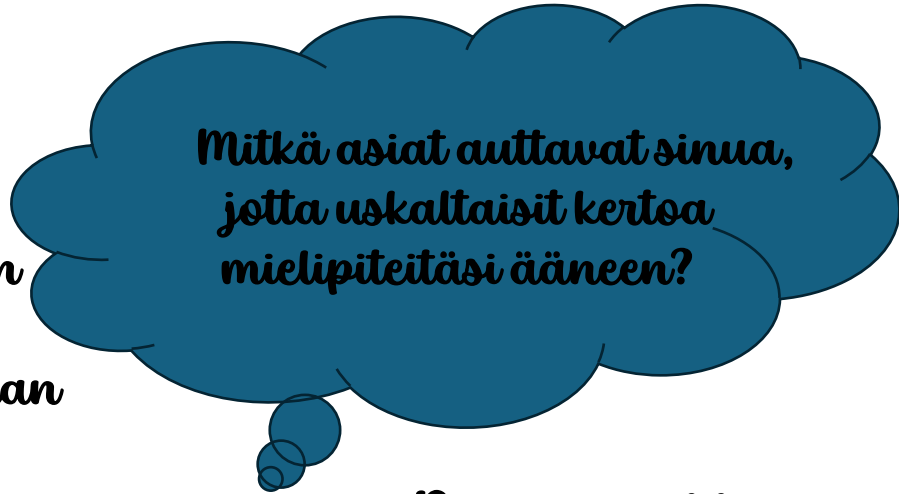
Viesti

Suora puhe

Olen avoin

Asioiden
kertaaminen

Ei oikeestaan
mikään

Pieni porukka

Se että nuoret
ovat tuttuja

Rajoitustoimenpiteiden käyttäminen ja kotikasvatukselliset menetelmät

Rajoitustoimenpiteitä pyritään aina käyttämään Lehtorannassa vähän ja lievimmän periaatteen mukaisesti. Laki määrittää rajoitustoimenpiteiden käytön ja kuka rajoitustoimenpiteitä voi käyttää. Lehtorannassa johtaja antaa työntekijöille lakiin perehtymisen jälkeen oikeuden tehdä tiettyjä rajoitustoimenpiteitä.

Pitkäaikaiselle hoito- ja kasvatushenkilökunnalle on annettu lupa tehdä seuraavat rajoitustoimenpiteet:

1. Aineiden ja esineiden haltuunotto
2. Henkilöntarkastus- ja katsastus
3. Omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen
4. Kiinnipitäminen

Johtaja tekee päätöksen seuraavista rajoitustoimenpiteistä:

1. Yhteydenpidon rajoittaminen
2. Liikkumisvapauden rajoittaminen
3. Erityinen huolenpito (Pienkoti Lehtorannassa ei toteuteta erityistä huolenpitoa)

Lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa ainoastaan:

1. Kiireellisesti sijoitettuun
2. Huostaanotettuun tai
3. Hallinto-oikeuden väliaikaismääräyksellä sijoitettuun lapseen

Rajoitustoimenpiteitä ei voi käyttää avohuollon sijoituksella olevaan lapseen.

Rajoitustoimenpiteiden käyttö on aina harkittua ja rajoitustoimenpide päätetään, mikäli perusteet lakkaavat. Rajoitustoimenpiteitä mietitään aina myös kasvatuksen kautta ja miten jatkossa voitaisiin välttyä rajoituksilta. Rajoitustoimenpiteet vaikuttavat aina lapsen itsemääräämisoikeuksiin ja myös sen vuoksi on tärkeää pohtia, miksi jotakin rajoitustoimenpidettä tulee käyttää.

Lehtorannan työntekijät ovat käyneet AVEKKI-turvallisuuskoulutuksen ja säännöllisin väliajoin käymme myös kertauskurssilla, jotta pystymme esimerkiksi tarvittaessa kiinnipitämään turvallisesti kaikkia osapuolia ajatellen. Myös Lehtorannan tiloja on mietitty turvallisuusnäkökulmasta ja sovittu yhteisiä pelisääntöjä, kuinka eri tilanteissa toimitaan. Myös lasten kanssa on keskusteltu siitä, miten rajoitustoimenpidetilanteet vaikuttavat heidän turvallisuuden tunteeseen. Lähtökohteisesti lapset ohjataan huoneisiin, mikäli toisella lapsella on haastava tilanne. Lapset voidaan myös ohjata aikuisen toimesta muuhun turvalliseen tilaan. Lasten turvallisuuden tunteesta huolehtii rajoitustoimenpiteen aikana aikuinen. Tärkeää on myös muistaa jälkityöskentely niin rajoitustoimenpiteen kohteena olleen lapsen kuin tarvittaessa muun yhteisön kanssa.

Lasten kanssa on juteltu rajoitustoimenpiteistä yhdessä. Olemme käyneet rajoitustoimenpiteitä läpi ja mitä ne tarkoittavat yleisesti ja miten Lehtorannassa toimitaan. Lapset saivat kertoa omia ajatuksiaan rajoitustoimenpiteistä. Lapset tekivät myös leikkimielisen visailun (myöhemmin), jossa voitiin katsoa minkä verran asioita jäi keskustelusta mieleen.

Kotikasvatukselliset keinot

Kotikasvatukselliset keinot ovat kodinomaisia, ikä- ja kehitystason mukaisia sääntöjä, rutiineja ja käytänteitä.

Esimerkiksi:

- Kotiintuloajat ja lepoaika
- Lapsen kielenkäyttöön ja toimintaan puuttuminen
- Riittävän yöunen turvaaminen

Tiivistetysti yleisimmät rajoitustoimenpiteet ja perusteet rajoitukselle:

Liikkumisvapauden rajoittaminen

Lasta voidaan kieltää poistumasta laitoksen alueelta ilman aikuisen valvontaa, eli yksin ei saa lähteä edes kävelyllä. LVR ei estä koulussa tai kotijakoilla käymistä.

LVR:lle pitää olla painavat perusteet, eli lapsen on pitänyt vaarantaa omaa terveyttään toiminnallaan, ja LVR:llä pyritään pysäyttämään ja rauhoittamaan tilanne.

Kiinnipitäminen

Lasta voidaan pitää kiinni, eli kahden tai useamman aikuisen toimesta pitää fyysisesti paikallaan, jotta lapsi rauhoittuu.

Kiinnipitäminen on viimeinen rauhoittelukeino ja rajoitus edellyttää, että on korkea todennäköisyys siihen, että lapsi vahingoittaa itseä, toisia tai ympäristöä.

Aineiden ja esineiden haltuunotto

Lapselta saadaan ottaa aikuisten haltuun ilman lapsen lupaa aineita/esineitä:

- joita käytetään päihtymistarkoitukseen, myös tupakat ja nikotiinituotteet
- joilla lapsi voi vahingoittaa itseä tai toisia
- jolla lapsi voi vaarantaa itsen tai toisen henkilön henkeä, terveyttä, turvallisuutta tai omaisuutta

Omaisuuuden ja lähetysten tarkastaminen

Lapsen huone ja/tai omaisuus saadaan tarkastaa, jos on perusteltu syy epäillä, että lapsella on esim:

- päihteitä
- esineitä/asioita, joilla vahingoittaa itseä, toisia tai ympäristöä

Henkilönkatsastus

Jos aikuisella on perusteltu epäily, että lapsi on käyttänyt päihdyttäviä aineita, terveydenhuollon henkilö tai samaa sukupuolta oleva aikuinen voi puhalluttaa lapsen alkometrillä, tai ottaa huumeseuulat.

Lehtorannassa ei oteta huumeseuvoja, joten ne otetaan pikimmiten terveystieteiden keskuksessa.

Henkilöntarkastus

Tarkastaminen, mitä lapsella on vaatteissaan tai vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneenä. Taskujen katsominen ja tyhjentäminen (vrt. turvatarkastus lentokentällä).

Tarkastus voidaan tehdä terveydenhuollon henkilön tai samaa sukupuolta olevan aikuisen toimesta, jos on perusteltua epäillä, että lapsella on päihteitä, tai jotain millä vahingoittaa itseä, toisia tai ympäristöä.

HUOM! Tupakkatuotteet ei oikeuta henkilöntarkastukseen!

RAJOITUSTOIMENPITEET, VISA LEHTORANNASSA

	KYLLÄ	EI
Voiko rajoitustoimenpiteitä tehdä kuka vaan ?	☐	☐
Onko rajoitustoimenpide rangaistus ?	☐	☐
Voiko sosiaalityöntekijä tehdä rajoitustoimenpiteitä?	☐	☐
Voiko joistain rajoitustoimenpiteistä valittaa?	☐	☐
Voiko laitoksen johtaja tehdä 30 vrk liikkumisvapauden rajoittamispäätöksen ?	☐	☐
Voidaanko lapsen yhteydenpitoa rajoittaa?	☐	☐
Saako lapselta ottaa haltuun tämän henkilökohtaisia tavaroita, jotka ei ole lasta vahingoittavia?	☐	☐
Voidaanko Lehtorannassa tehdä eristämispäätös?	☐	☐
Onko rajoitustoimenpiteillä vaikutusta lapsen kasvatussuunnitelmaan ?	☐	☐
Saako kaikkiin lapsiin käyttää rajoitustoimenpiteitä?	☐	☐
Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen, montako pistettä sain?		☐

Lopuksi...

Hyvän kohtelun suunnitelma on Lehtorannassa jatkuvasti elävä suunnitelma. Hyvän kohtelun eri aihepiirejä käsitellään ja työstetään ympäri vuoden teema päivissä myös Lehtorannan arjesta nousevien tarpeiden ja puheenaiheiden mukaisesti.

Tulevia yhteisille työskentelyhetkille ovat talven aikana:

1. YKSILÖLLISYYS/YHTEISÖLLISYYS

- miten Lehtorannassa voidaan ottaa lasta huomioon yksilöllisesti?
- mitä tavoitellaan yhteisöllisillä hetkillä/retkillä ja mitä taitoja harjoitellaan yhteisöllisillä jutuilla?
- Mitä tavoitellaan yhteisillä kampanjoilla ja miten vastuun kantamista harjoitellaan?
- Oma osallisuus yhteisössä ja sitoutuminen retkiin
- Mikä on roolini yhteisössä ja saanko olla oma itseni?
- Lehtorannan hyväntehtelun säännöt

2. OMAN MIELEN HYVINVOINTI JA TUNTEIDENHALLINTA

- jokainen nuori työskentelee omien aikuisten kanssa yhdessä.
- Omiin tunteisiin tutustuminen ja omien tunteidenhallintakeinojen ja rauhoittumiskeinojen etsiminen
- Sieto-ikkunan rakentaminen oman aikuisen kanssa

Päivitetty syyskuussa 2024